

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v torek in soboto ob 4. uri popoldne. Ako pade na ta dneva praznik, izide dan poprej.

Stane na leto K 10.

1/2 leta . . . „ 5.

1/4 „ . . . „ 2.50

Posamične številke stanajo 8 vin.

Na naročila brez doposlano naročnine se ne oziroma.

SOČA

Telefon št. 83.

Vse za narod, svobodo in napredek! Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. na desno.

Upravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v Gorški Tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati isto Gorica.

Oglas in poslanec se računajo po Peti vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

P. n. naročnikom.

Pol leta 1913. preide v par dneh in nastopimo drugo polletje. Tem povodom se obračamo do vseh onih naročnikov, ki doslej še niso plačali naročnine za tekoče leto, naj jo plačajo v kratkem. Naročnina se mora plačevati naprej. Ta red se mora uvesti strogo tudi pri nas. Družba mora vse svoje obveznosti sproti poravnati, zato prosimo tudi od strani naročnikov polne točnosti.

Ob tej priliki vabimo na naročbo našega lista. Kako potreben je naš list, kažejo ravno sedanjí politični dogodki med nami. »Soča« gre glavna zasluga, da je prodrla v ljudstvo široko spoznanje o pogubonosni politiki, ki se je šopirila na strani odgovornega voditelja v deželni hiši! »Soča« piše vedno resnico in se resno bori za boljšo bodočnost goriških Slovencev! Naročajte naš list, agitirajte zanj!

Volitve.

Dolgo časa je bilo tiho in mirno, le tupa tam je zašušelo v javnosti — pripravljali se je izbruh. Sedaj, te dni, pa čutimo, da smo v volilni dobi. Mnogo se razmišlja in sodi, koga voliti, koga ne več voliti! Kake može treba poslati v deželni zbor. Ponujajo se že kandidati. Priglasenih je že obilo.....

Vprašamo vas, volilce:

Katere može si izberete za svoje poslance? Na izbero jih je že dovolj ali katere poslati v deželni zbor? Pač le take, ki bodo dobro zastopali naše kmečke, ljudske koristi! Kako pa je bilo doslej? Tisti, ki so se imenovali »ljudski poslanci«, so služili v deželnem zboru in odboru Lahom, našim krutim sovražnikom, ki zaničujejo Slovence, ga zmerjajo »sklafa«, tepejo in survajo in se norca delajo iz našega lepega slovenskega jezika. Furlanija je polna deželnih dobrot. Pred leti so napravili kanale za namakanje ravni pri Tržiču; obilo deželnega denarja je stalo to. Sedaj jim osušijo močvirja tam okoli Ogleja in Terca, seveda tudi z deželnim denarjem. Regulirajo hudournike in reke s hitrostjo v Furlaniji, pri nas se kažejo prvi pričetki in kar bo, bo v glavnem krparija na par mestih, ne pa kaka popolna dobra uravnava. Furlanija ima polno lepih belih cest, po naših Gorah so namesto cest kozje poti, da se ubogi gorjanski kmet ne more ganiti nikamor. Čuli smo te dni vest, da Trebuška dolina, obsežna dolina, lep kos naše dežele, končno dobi cesto. Doslej je ni bilo! Kakšen škandal! V Furlaniji do zadnje kočice lepa bela pot, v Gorah cela velika krasna dolina zaprta svetu! Kaj takega je mogoče le v Goriški deželi. Z davki, dokladami smo najbolj obložen med vsemi deželami. Nima pa ne deželnega šolskega zaloga, nimamo zdravstvenega zakona, za ceste morajo skrbeti občine same. Dežela in občine so polne dolgov, novih virov dohodkov ni od nikoder — v deželnem odboru pa vladajo Lah in cel trop laških drago plačanih uradnikov, ki ljubijo Slovence tako, no, kakor sploh Lah ljubi Slovence! Imamo deželno umobolnico, ki je stala ubogo deželo našo nad 2 milijona kron, ali niti vode nima. Pomanjkanje vode na zemljišču umobolnice je veliko. Za uboge umobolne je v zavodu premalo prostora. Še vedno jih treba oddajati v Italijo! Uzorna deželna uprava!

Zadnjih deset let je prihajalo iz deželne hiše slovenskemu kmetu samo gorje

in nič drugega kot gorje. Za norca so ga imeli z deželnimi podporami, vinogradnik trpi, poljedelec trpi, živina gre iz hleva. Povedali smo že, kako strašno smo nazadovali v živinoreji zadnjih deset let. Zato pa tako ne more in ne sme iti naprej, marveč v deželni hiši je treba korenite spremembe! Sprememba pa more priti samo po ljudstvu, ki naj si izbere samo svoje kandidate in jih izvoli ter pošlje v deželni zbor! Proč z vsemi tistimi, ki so spravili deželo na rob finančnega propada, ki niso nič skrbeli za kmečki blagor, marveč le za svoje žepe, novi može, ljudski zastopniki naj vstanejo in vstopijo v deželni zbor!

Volilci, razmišljajte in storite prav, da bodo koristili goriških Slovencev dobro zastopane v deželni hiši.

Volite svoje samostojne kandidate!

Misel na samostojne kandidate zori že dlje časa in dozori v postavitev kandidatov. To je tudi najpametnejše v spričo sedanjih dogodkov v vladajoči stranki. Nikdo pa naj se ne da vloviti po novih prerokih, ki iz S. L. S. ven obljublajo nove čase. Če so sedaj molčali, so s skrivili vseh političnih in gospodarskih grehov, katere je zakrivila S. L. S. v deželni hiši. Če jih sodimo po njihovem sedanjem delovanju, moramo reči, da so nevarni ljudstvu, ker hočejo imeti ljudstvo še bolj v svoji pesti kot dosedanjí gospodari v S. L. S., še trše priklenjeno v svoj voz, da ga povlečejo kamor hočejo; in povlekli bi ga najraje v srednji vek nazaj, ko je bil kmet tlačan.

Povdarjati pa moramo še to in to posebno upoštevajte vi, volilci: Starostarji S. L. S. kažejo še vedno staro ljubezen do italijanskih liberalcev, novostarjari se hočejo pa že kar sedaj vezati z italijanskimi klerikalci — nikdo izmed njih, ne iz stare ne iz nove struje pa ne spregovori besede o kakem skupnem delovanju z drugimi, neklerikalnimi slovenskimi poslanci. Iz tega sledi, da stremijo le po varstvu svojih posebnih strankarskih interesov, koristi našega ljudstva pa so jednim in drugim deveta briga. Mi pa hočemo poslance, ki bodo skupno delali v deželni hiši v dobrobit našega ljudstva!

Zato pa, volilci, obrnite hrbet jednim in drugim ter izberite si svoje samostojne kandidate in izvolite jih v deželni zbor!

Ceste. — Bolniški troški. — Kje je zdravstveni zakon? — Deželna umobolnica.

Naše ceste.

V drugih deželah so ceste ali občinske ali deželne ali državne in jih vzdržuje uprava, pod katero spadajo. V naši deželi so tudi občinske ceste, spadajoče v občinsko upravo; so državne, spadajoče v državno upravo, ali namesto deželnih cest imamo posebnost: konkurenčne ceste, katere gradijo in vzdržujejo okrajni cestni odbori. Ti odbori nalagajo doklade, in sicer ne majhne, za gradbo in vzdrževanje cest; tako le po 55% na vse direktne davke. V deželnem proračunu se nahajajo samo podpore za cestna dela. Leta 1912. je bilo v deželnem proračunu za ceste okoli 100.000 K podpora za celo deželo. — Povsodi morajo biti pri nas posebnosti. V drugih deželah je razdeljen pametno in previdno potrošek za ceste; imajo tudi deželne ceste, pri nas: Kmet, plačuj drago za deželo in zraven vzdržuj še poseb-

nosti. Deželna uprava ima polno drugih skrbi, kaj si bo nakopavala še ceste na svojo glavo! Kmet naj jih naredi, če hoče, če ne pa naj ima steze in kozje poti! V tem pogledu treba korenite izpremembe!

Deželna uprava skrbi rajše za »lepe poti« laškim uradnikom v deželne službe; tam jih je cela kopica preveč, za poti teh je dosti denarja, kmet, ubijaj se na stezi!

Stroški za bolnišnice.

Troški za zdravljenje in vzdrževanje revnih bolnikov v javnih bolnišnicah gredo navadno na račun deželnih zalogov. V Istri in na Predarelskem plačujejo troške bolnišnic pol deželni zalog, pol občine, v katere spadajo bolniki; na Gorenjem Avstrijskem plačajo občine petino, dežela plača štiri petine troškov, na Koroškem plačajo občine 40 v na dan, vse drugo gre iz deželnega zalog; samo v naši deželi in pa v Dalmaciji (to pot imamo vendar jedjo sotrpinko!) plačujejo bolniške troške izključno le občine. V vseh drugih deželah v Avstriji plačujejo izključno deželni zalogi bolniške troške.

Naše občine ječijo in trpijo pod težo bolniških troškov. Tudi v tem pogledu treba korenite izpremembe!

KJE JE ZDRAVSTVENI ZAKON?

Dežela Goriško-Gradiščanska je edina avstrijska dežela, ki nima svojega zdravstvenega zakona. Javne zdravstvene troške morajo plačevati občine same. — Naša dežela ima polno uradov in še otvarja nove (tudi promet za tužce dobi svoj poseben urad v deželni hiši!), ali deželnega zdravstvenega urada ni, ni zdravniškega referenta pri deželnem odboru. Seveda včasih kane kaka podpora občinam »v zdravstvenem pogledu«: za kak vodnjak, kake troške za bolnike, za boj proti pelagri, malariji. Okraj in občine so revne glede zdravstvenih institucij. Pač uimevno, ker ni denarja in so obložene z dokladami.

Deželna umobolnica.

Posebno, izredno velike troške je izdala deželna uprava za deželno umobolnico. Deželni odbor je dovolil 900.000 K za zgradbo umobolnice, ali postavili so jo v pomerij goriškega mesta in stala je skoro dva milijona ali pa še več. Kdo ve, koliko je stala, ker niso bili računi nikdar obelodanjeni! V proračunu za umobolnico 618.800 K, zraven še 250.000 K za zgradbo novega paviljona. — Nobenega zdravnika-psihiatra ni bilo dobiti, ki bi bil potrdil zgradbo in kraj z zdravniškega stališča. Drag, silno drag je bil svet, vzdrževanje nenavadno drago — in pri tako dragi deželni instituciji sta še dve drugi veliki napaki: vode ni in deželna umobolnica je že sedaj premajhna. Pomanjkanje vode tam je neznanjsko, to se občuti zlasti letos in polno ubogih bolnikov umobolnih roma še vedno v Italijo v umobolnice. Tako na primer je nakazal goriški deželni odbor upravi umobolnice v Sv. Danijelu, Italija, za bolniške troške naših deželanov za mesec marec t. l. znesek 553 italijanskih lir. Torej le za en mesec toliko! Za celo leto da 6696 lir! Upravi umobolnice v Sačile v Italiji je nakazal deželni odbor za I. četrtletje t. l. znesek 684 lir. Na leto bo 2052 lir. Skupno za umobolne iz naše dežele v umobolnicah v Sv. Danijelu in v Sačile v Italiji kaže na leto troškov 8748 lir. Torej skoro 9000 lir. Če ne bo še več troškov, če ne bo treba še več ubogih umobolnih poslati v Italijo!

Mi smo pa mislili, da skrbni deželni očetje preskrbijo Goriško-Gradiščanski umobolnico, ki bo zadostovala za revne naše umobolne. Saj to nam ravno ni bilo všeč, da so jih pošiljali v Italijo in tam drago za nje plačevali. Sedaj imamo ogromno deželno umobolnico, ki je stala milijone kron, katere uprava stane na leto nad pol milijona — del ubogih naših umobolnih pa pošiljajo ravno tako v Italijo, kot so jih pošiljali poprej.

To je res uzorna deželna uprava, ti upravitelji zaslužijo visoka odlikovanja in velike medalje! — Ubogi goriški davkoplačevalec, plačuj, da boš črn, naj ti rastejo doklade in davki, in pošlji zopet take razumne ljudi v deželni zbor, da se tam združijo z Lah in sipajo okoli s kronami, kakor da bi rastle po drevju kot črešnje! — Ljudstvo, vstani in izberi si samo svoje kandidate, zapodi pa od sebe zdražbarje in stare zanikerne deželne gospodarje! Če ne — bo vedno slabše!!

Še enkrat deželni šolski zalog.

»Gorica«, z dne 21. junija trdi v članku, »da je bil slov. klub takratnega dež. zbora največji pospeševatelj in največji zagovornik deželnega šolskega zaloga. Prvi, ki je delal temu nasproti, je bil bivši liberalac dr. Tuma, ki je kršil klubovo disciplino in začel samostojno politiko«.

Nekoliko pojasnila in odgovora na to trditev, ki le navidezno odgovarja resnici. Deželni šolski zalog na Goriškem je preživel že več boja, nego ga omenja »Gorica«. Da ga dežela naša še nima, zakrivila so v prvi vrsti slovenski poslanci. Leta 1870. je bila predložila vlada zakonski načrt o deželnem šolskem zalogu; pokopali so ga edino le slovenski deželni poslanci. Takrat so imeli Lah in Furlaniji več šol nego mi Slovenci. Slovenski poslanci niso mogli biti prijatelji ljudski šoli; zato so modrovali tako-le: Lah imajo več šol nego Slovenci, zato naj nosijo sami stroške za svoje šole. Mi imamo manj šol in zato nosimo svoje manjše troške tudi sami; zato nasprotujemo ustanovitvi deželnega šolskega zaloga ter ustanove naj se mesto njega okrajni š. zalogi. In zgodilo se je zlo, ki tare že nad 40 let Slovence na Goriškem. Slovenski poslanci niso bili prijatelji nižjega ljudstva, katerega otrokom niso privoščili vzgoje in pouka, ampak ostanejo naj vedno le pastirji. Trdno so bili prepričani, da se po novi šolski postavi ne bodo ustanovljale šole povsod tam, kjer je zadostno število otrok. Niso verjeli, da se bode moral izvrševati novi zakon tudi za Slovence. Mislili so v svojih glavah, da ostane šolstvo na slovenskem delu dežele naše vedno zapostavljeno in zanemarjeno, kakor je bilo poprej. V svoji naivnosti so predlagali zlo, ki tepe Slovence toliko let. Njih zmota nas je stala ogromnega denarja. Nevednost je res najdražja reč v deželi. Kdaj in kako se je vzbudila med Slovenci želja, potreba in zahteva po deželnem š. zalogu?

V teku 15 let se je moralo razširiti ljudsko šolstvo tudi po slovenskih okrajih. Brezme so začeli čutiti Slovenci. Ko pa je prišlo učitelstvo s ponižno prošnjo po kakem malenkostnem izboljšanju mizernih plačic, tedaj so se slovenski poslanci spomnili v svoji znani »naklonjenosti« do ljudske šole, da prošnji ni mogoče ušli, ker se doklade za okr. š. zaloge že itak leto za letom morajo višati — in sicer v slovenskih okrajih bolj nego v Gorici. In

lehuju temu so bili slovenski otroci v mestu Gorici brez slovenskih šol. Ako bi bili imeli deželni šol. zalog, bi gorški Lahi ne imeli toliko razloga nasprotovati ustanovitvi slovenske šole v mestu. Tudi to je posledica zla, ki so ga zamišlili slovenski poslanci.

Spominjamo se obnega zbora pokojnega političnega društva »Sloge«, katerega je zatisnila svoje večkrat »grešne« oči v naročju dr. Gregorčiča; onega obnega zbora, na katerem je bil govor tudi o deželnem šolskem zalogu. Poročilo je bil sestavljen pokojni urednik »Soča« Podgoršek po podatkih tudi že pokojnega deželnega računarja Jegliča, očeta sedanjega prvega drž. pravdnika, ki nastopa v letošnji razpravi radi malverzacij v gorškem okr. š. zalogu; poslednje so zle posledice onega zla. V takratni Stabilejevi hiši na Travniku je imela »Slov. Čitalnica« svoje prostore; v teh se je vršil oni zgodovinski važni občni zbor »Sloge« pod vodstvom zdaj tudi že pokojnega dr. Jož. Tonkliča.

Ono poročilo je s številkami iz deželne računarje neoporečno dokazovalo, da Slovenci ne moremo naprej brez deželnega šolskega zaloga. Mučen je bil vtis, ki ga je napravilo izborno poročilo na navzoče deželne poslance, očete okrajnih šolskih zalogov, ki so doživeli svoj Sedan. Strmeče so stali zborovalci in poslušali številke, ki so uničevalno govorile, kam jadrta Slovenci pod zastavo okr. š. zalogov, katero so bili posadili na kol leta 1870. v deželni zboru. »Lasciate ogni speranza, voi ch' entrate« v službo kot ljudski učitelji na slovenskem delu dežele Goriške, je donelo na uho peščici navzočih trpinov iz poročila, katerega sklep se je glasil: Slovenci poslanci morajo v deželni hiši izbojevati deželni š. zalog, katerega so bili baš oni pokopali v črni grob, kjer še zdaj mirno počiva — na veliko škodo cele slovenske Goriške.

In od tedaj ni več potihnila zahteva; početkoma se je oglašala sicer potihoma, skromno v odsekih deželne hiše; a vendar ni več zaspala. Njen glas je bil močnejši le takrat, ko je učiteljstvo sicer krepkeje, a vendar v znani ponižnosti se oglašalo. S silo je bruhnilo na dan po prvem preobratu v deželi, ko je padel dr. Tonkli s svojo staro »Sočo« in prišel na njegovo mesto dr. Gregorčič, ki še danes gospoduje v deželi. Dr. Gregorčič je zmagal tudi s pomočjo vsaj mlajših učiteljev proti svojim stanovskim tovarišem pod vodstvom dr. Mahniča. Kdo se ne spominja burnih časov, ko se je v mnogih naših cerkvah v najsvetejšim v rokah agitiralo za dr. Tonklija proti dr. Gregorčiču? Nade, ki so se stavile v zmago, niso rodile zaželjenega sadu. Ostalo je pri starem kopitu, le nabijalci po njem so se zamenjali. Deželni šol. zalog ni dobila dežela naša. Ali se je resno potegovala za novo delegacijo slovenska v deželni hiši, ko je zasedla stolice izpodrinjenih Tonkličevcev? Nismo prepričani o tem niti zdaj, niti takrat, ko nam je govorila o tem takratna »Soča«, ko je bila glasilo dr. Gregorčiča in njegovih tovaršev, deželnih poslancev. Zato pa je lepilo za mlade kaline ono, kar je ponatisnila »Gorica« o boju za deželni š. zalog iz svoje prednice »Soče«. Vsak šolarček razumi, da napisalo tedanje glasilo »Soča« proti svojem gospodarju, kakor ne piše in ne sme pisati zdaj »Gorica«.

In tako smo prišli do dobe, ko so bili slov. poslanci izostali iz dež. zbora. Tok razmer jih je bil privedel do tega prvega odločnega koraka, ki so ga storili več ali manj prisiljeno, proti svoji volji; v ospredju je stala zahteva po dež. š. zalogu. Bilo pa je pripleteno tej največji potrebi še marsikaj in zgodilo se je po pregovornu: »Kdor predebela zeva, nič ne požre.« V koliko je kriv dr. Tuma, ki je kršil klubovo disciplino, bi zael najbolje povedati on sam; da so bili krivi tudi drugi nespretni slov. poslanci, ne more nikdo trditi in svojo trditve podpreti z dokazi.

Nasledek neuspehu je bil pač, da Slovenci niso dobili deželnega šol. zaloga, pač pa nov razkol v deželi. Rodila se je napredna stranka, ki se je naglo razširila po celi deželi; dr. Gregorčič pa je zašel pod okrilje onih, ki so

prej držali proti njemu najsvetejše. O tem bi bilo vredno govoriti podrobneje; starejšim bi služilo v osveženje spominov iz preteklih časov, mlajšim pa v boljše razumevanje takratnih in sedanjih razmer v deželi.

Nastanovitnosti dr. Turne, kot voditelja napredne stranke in spretnemu lavi-ranju dr. Gregorčiča, kot načelnika ostalih slov. poslancev, je pripisovati, da smo na Goriškem zdaj tam, kjer smo, da se je moralo osnovati novo politično društvo, kateremu bode naloga zbrati Slovence v krepko, novo politično organizacijo.

Od tedaj pa smo se le za majhen korak približali svojemu glavnemu cilju — deželnemu šolskemu zalogu. Dežela namreč prispeva nekoliko k stroškom okrajnih š. zalogov. Večina slov. poslancev pod vodstvom dr. Gregorčiča pa ni izposlovala deželnega šol. zaloga tudi v času ne, ko bi ga bila najljubše izposlovala; v času namreč, odkar je bila v najtesnejšem objemu z dr. Pajerjem in njegovimi laškimi liberalci. Od l. 1870. do zdaj še ni bilo ugodnejše prilike za to, kakor je bila zveza slov. klerikalnih poslancev z laškimi liberalnimi poslanci. Mnogokrat se je zagovarjal tak nestvor z mnenjem, da dr. Gregorčič dobro ve, kaj dela; da se ni prodal za skledo leče, ampak da ima mož gotovo pred svojimi očmi kaj važnejšega, namreč deželni šolski zalog. Žal, da so se motili njegovi zagovorniki — izven njegove stranke.

Ako bi bil stavil dr. Gregorčič v ime-nu svojega kluba slov. poslancev dr. Pajerju in njegovi stranki ob najugodnejši uri zahtevo po dež. šol. zalogu, bil bi ga dosegel. V deželni hiši so bili na to pripravljeni. To je bilo po zadnjih deželno-zbornih volitvah, ko so tvorili večino v deželnem zboru laški klerikalci in slovenski naprednjaki in agrarci. Takrat, ko je dr. Gregorčič se zvezal z dr. Pajerjem, da sta zlomila večino v obstrukcijo — tedaj je bila ura, da bi bil dr. Gregorčič dosegel deželni šolski zalog. A ni ga dosegel, ker ga doseči ni hotel, ali ni znal. Dr. Pajer bi bil gotovo radevolje ugriznil v kislno jabolko; dežela bi bila dobila deželni šolski zalog; Slovenci vseh strank in stranic bi bili peli hosana dr. Gregorčiču in njegovi politiki. Mesto tega pa imamo še vedno okrajne šol. zaloge z nenavadno visokimi dokladami, ki se bodo morale še višati, ali pa šolstvo nazadovati; Gorica mora se zadovoljevati s privatnimi slovenskimi šolami; prof. Finšger in njegov pomočnik sedita v zaporu in pride-ta pred porotno sodnijo; v okr. šol. zalogu je velik primanjkljaj in še večji dolg in nasledke tega boje moralo nositi šolstvo in učiteljstvo.

Prokletstvo in nič drugega ne donša pomanjkanje deželnega šolskega zaloga na Goriškem!

Volilci! Od vsakega kandidata v deželni zbor zahtevajte v prvi vrsti častno obvezo, da zastavi vse svoje moči v dose-go deželnega šolskega zaloga! S to parolo v boj brez ozira na strankarstvo.

Kandidatje klerikalne stranke nove in stare struje.

V četrtek dop. ob 11. uri se je vršil v Gorici »pri treh kronah« shod zaupnikov S. L. S. nove struje. Došlo je precej ljudi z dežele, med temi 35 duhovnikov. Za predsednika shoda je bil izvoljen župnik Rojec iz Mirna. Poročal je vikar Jož. Abram o tem, kako je prišlo do razkola in v čem se stara in nova struja razlikujeta. Dr. Breceelj je govoril o deželni politiki in o razmerah v deželi in stranki. Dekan dr. Knavs iz Cerkna je bilal do-seđanje delovanje stare struje, predlagal pa je, da se še potrkusi skupni nastop, s tem, da se pošlje deputacijo k dr. Gregorčiču in da se mu predloži resolucija, ki je bila vodstvu stare struje od nove struje predložena dne 9. t. m. Za slučaj pa, da dr. Gregorčič teh zahtev noče vpoštevati, naj se gre svojo pot naprej. Ta predlog je bil soglasno sprejet. Kurat Vodopivec z Nabrežine je govoril za kompromis s staro strujo. Za slučaj, da se pogajanja prekinejo, se je sprejela resolucija, da bo nove struje gre proti liberalizmu, so-

cialni demokraciji, in vsemu, kar je v škodo narodnemu obstoju, vsiljeni boj od stare struje sprejme, ni ji za boj za osebe, le za načela, protestira proti temu, da bi bila stara struja S. L. S., S. L. S. da je samo nova struja, ki je S. L. S. ustanovila in jo organizirala.

Nato so se določili kandidatje:

za splošno kurijo: Fon, župan Grgič iz Velikega Dola, dr. Breceelj, zdravnik v Gorici;

za kmečke občine tolminskega okraja: Jožef Abram, vikar in Ant. Rejec, župan v Šebreljah;

za kmečke občine goriškega okraja: Franc Obližbek, župan, Kojsko. Za ostala dva mandata pridejo v poštev: župnik Leban iz Batuj, Iv. Rojec, župnik v Mirnu in dr. P. Laharnar.

Na Krasu se na željo Kraševcev podpira kandidature dr. Stepančiča, glede drugega kandidata se še določijo.

Deputacija je šla k dr. Gregorčiču, ki je izrekel željo, naj bi prišla k njemu dva iz vodstva nove struje. K dr. Gregorčiču sta šla vikar Abram in dr. Breceelj. Dr. Gregorčič ni hotel dati pozitivnega odgovora, zato je stopila v veljavo na shodu sprejeta resolucija za samostojni nastop nove struje.

Stara struja je proglasila dne 16. junija na zaupnem shodu naslednje kandidate: V splošni kuriji: Josip Fon, državni poslanec v Gorici; Anton Manfreda, posestnik v Idrskem; Franc Grgič, župan v Velikem Dolu. V kmečkih občinah: a) za tolminski okraj: dr. Anton Gregorčič, državni poslanec v Gorici; Ivan Torkar, podžupan in poštár v Podbrdu; b) za goriško okolico: Ivan Berbuč, profesor v pokoju v Gorici; dr. Peter Laharnar, dvorni svetnik, Dunaj; Miha Marinič, posestnik v Podsenici c) za Kras: dr. Hinko Stepančič, deželno-sodni svetnik v Gorici. Glede druge kandidature v kmečkih občinah na Krasu ter v volilnih skupinah trgov in veleposestva se prepušča stranki-nemu vodstvu, da ukrene po svoji previdnosti, kar smatra za potrebno.

Tako imamo sedaj kandidate S. L. S. na Goriškem. — Dobri in trezno misleči volilci si postavijo svoje lastne kandidate!

Porotne razprave.

Druga razprava.

O razpravi proti Siliču, ki je bil obtožen umora svoje lastne matere, imamo na kratko poročati še to:

Silič je ves čas odločno trdil, da on ni kriv materine smrti, pač pa jo je ono noč našel ležečo in misleč, da je zopet vinjena, jo pustil v miru; drugo jutro je videl, da je mrtva. Porotniki, sodni dvor, državni pravnik in branitelj so šli tudi na lice mesta ter si ogledali kraj, kjer je ležala stanka, da je obtoženec tam vse povedal, kako jo je našel. Porotniki so zanikali vprašanje: ali je kriv obtoženec, da je v noči od 23. na 24. aprila letos prizidal svoji materi poškodbe z namenom, umoriti jo, in je vsled tega nastopila smrt? in na drugo vprašanje: ali je kriv, da je uda-

ril v oni noči svojo mater, ne z namenom, umoriti jo, ampak z drugim hudobnim namenom ter je vsled tega nastopila smrt? so odgovorili s 3 da in 9 ne. Silič je bil na to oproščen obtožbe in puščen na svobodo.

Tretja razprava

se je imela vršiti včeraj proti Velikonji, porotniku izza porotne razprave radi poloma Banke popolare. Tožitelj je bil Lenassi, ki se je čutil žaljenega vsled neke izjave v laških listih od strani Velikonje. Razprava se ni vršila, ker sta se stranki poravnali.

(Dalje v prilogi.)

Moll-ov Seidlitz-prašek

je za na želodcu trpeče neprekosljivo sredstvo katero ima prednost pred vsemi drugimi dražitelnimi čistil. kroglicami in grenčicami.

Cena orig. škatle K 2.—

Ponarejanje se sodnijsko zasleduje.

Mollo-vo Franc. žganje in sol

za ribanje života. — Bolečino olajšuje in orepčujejo stanozomno sredstvo proti trganju in prehlajenju vsake vrste.

Orig. steklenica K 2.—

Na prodaj po vseh lekarnah in mirodlinicah. Glavna lekarna A. MOLL, o. in kr. dvorni založnik, Dunaj, Tuchlauben 9.

Zaloga v Gorici v lekarni: A. Gironcoli, G. Cristofolotti.

Idrolit

je najvažnejša iznajdba za vsakega vinorejca in služi proti vsaki vinski bolezni. Poslovanje je jako lahko in dopuščeno po novi vinski postavi.

Služi z dobrim vspehom proti sledečim boleznim:

1. Odstrani popolnoma okus po plesnobi.
2. Odstrani okus po sodu.
3. Odstrani drožjilo.
4. Obvaruje, da belo vino ne počrni.
5. Proti razkrojenju vina.
6. Vstavi zavretilje.
7. Odstrani cik.
8. Ozdravi vse vinske bolezni vsled nedozorelega grozdja itd.

Na prodaj edino v mirodlinici Ant. Mazzoli, Gorica Gosposka ul. 6

Trgovina A. Gabršček

o hiši „Goriške ljudske posojilnice“ v Gosposki ulici šte. 7 se opusti v juliju t. l.

In se združi z veliko knjigarno v „Trgovskem Domu“.

V Gosposki ulici so kar na kupu 4 trgovine s šolskimi potrebščinami, papirjem itd. Ker so narasli troški za najemščino in režijo sploh nam ta trgovina ne daje dovolj dobička, da bi se splačala skrb za njo, — in sicer toliko manj ker večina njenih odjemalcev se lahko in bolje postreže v Trgovskem Domu ob istih režijskih troških. — Naši zvesti odjemalci in prijatelji nam storijo torej veliko uslugo, ako se vsi obračajo odslej na Trgovski Dom, kjer je vsega blaga v izobilju.

Časopisi: Soča, Primorec, Slov. Narod, Dan, Edinost, Il. Tednik, Inter. Blatt, Zeit, itd. so odslej v Trgovskem Domu.

Priporoča se slovenskemu občinstvu: knjigarna, trgovina z muzikalijami, umetninami, šolskimi in pisarniškimi potrebščinami

A. Gabršček v Trgovskem Domu.

V opuščeni trgovini se bo par tednov razprodajalo blago pod tovarniško ceno. — Proda se tudi cela oprava in se odda prostor.

Balkan.

Po najnovejših poročilih so zadnji boji ob reki Zletovi zavzeli velike dimenzije. Tudi srbske izgube so veliko večje, kot se je prvotno domnevalo. Listi poročajo, da so imeli Srbi okoli 550 mrtvih in ranjenih.

Novi spopadi med Srbi in Bulgari. — Dne 25. t. m. je četa 50 bulgarskih konjatišev vdrila na srbski teritorij in bila popolnoma uničena. 26. t. m. je vdrila na srbski teritorij severovzhodno od Skoplja četa bulgarska divizija, ki je bila po hudem boju vržena nazaj. Bulgarske izgube so zelo velike. Kralj Peter in principi so odpotovali v Skopje.

Srbska skupščina je odobrila Pašičevo stališče. Pašić odpotuje v najkrajšem času v Petrograd. Srbija je sprejela rusko zahtevo; gotovo je baje, da ruska razsodba se ne omeji na prvotno srbsko-bulgarsko pogodbo, ampak bo temeljila na širši podlagi.

Današnja poročila naznanjajo energičen korak rumunske vlade. Rumunija ne ostane indiferentna v slučaju vojne, marveč začne takoj akcijo proti Bulgariji. Tako je sporočeno v Sofijo, rekoč, da Bulgarija ogroža evropski mir; to pa hoče preprečiti Rumunija z napadom na Bulgarijo.

Politični pregled.

Avstrija in Balkanska zveza. — (Stürgkhov ekspozice v gosposki zbornici.) — V gosposki zbornici je prišlo včeraj o priliki razprave o proračunu do jako živahne debate o notranjem in zunanjem političnem položaju. Vsi govorniki so zlasti našo zunanjo politiko ostro kritizirali. Pečali so se tudi z jugoslovanskim vprašanjem in poudarjali, da je treba razmere na jugu korenito preurediti. Grof Czernin je tekom svojega govora vzkliknil: Če pustimo še naprej razne Cuvaje, potem s samimi vzgajamo velesrbsko idealo.

Stürgkh je govoril tako-le: Nasprotja med balkanskimi zavezniki, ki so nastala radi vprašanja razdelitve osvojenega teritorija, so se, kar je z veseljem konstatirati, znatno oblažila in upati je, da se bodo zavezniki končno vendarle poravnali mirnim potom. Ta razvoj krize je treba vsekakor, posebno pa v naši monarhiji, pozdraviti z živahnim zadoščenjem. Na kak način se mislijo zavezniki poravnati, v tem trenutku še ni mogoče sigurno povedati. Na vsak način pa bomo mi h končnim rezultatom zavzeli svoje stališče in sicer z ozirom na naše lastne interese. Naša ingerenca na definitivno ureditev balkanske posesti se bo vršila v onem balkanskim državam prijateljskem duhu, ki smo ga pokazali ves čas balkanske vojne. To naše prijateljsko razpoloženje velja vsem balkanskim državam brez izjeme. Ni treba še posebej naglašati, da so v tej državi z množičnim slovenskim prebivalstvom, ki je v okrožju te države in notem njenih moči kulturno tako visoko dospelo, vspehi slovenskih balkanskih narodov paleteli na velike simpatije. A iste naše simpatije so veljale tudi neslovanskim balkanskim narodom, katerim želimo iz srca blagostanja in napredka. Če se bodo vsi balkanski narodi posvetili nalogam, ki jih čakajo na njih notranjem razvoju, potem bodo tudi v političnem oziru najbolj zadostili namenu, ki ga imajo v sistemu evropskega ravnotežja. Omajanje ravnotežja v Evropi bi bilo njih razvoj ogroževalo. To prepričanje je najodličnejša naloga mirovne politike monarhije, katero nalogo bo monarhija tudi vedno izpolnjevala.

Darovi.

Darovi za »Dijaško kuhinjo«. Pet. Brumat, veleposelnik v Št. Petru, 10 K. — Na račun mesečnine je prišlo 89/80 K.

Domače vesti.

Občni zbor »Goriškega kmetijskega društva«. vršil se 26. junija t. l. v Gorici, je izvolil ravnatelja tukajšnjega c. kr. kmet.-kemičnega poskuševališča I. viteza Bolle, sedaj v pokoju, radi njegovih zaslug za povzdigo kmetijstva v slov. delu

poknežene grofije. Goriško-Gradišanske soglasno svojim častnim društvenikom.

»Pevsko in glasbeno društvo« v Gorici vabi še enkrat na izredni občni zbor, ki se vrši danes zvečer ob 8 $\frac{1}{2}$ v društ. prostorih ul. Sv. Ivana 7. l. — Pozivljamo tudi vse člane mošk. pevskega zbora, da se udeležijo jutri polnoštevno veselice v Št. Petru!

Glasbeni šola Pevskega in glasbenega društva zaključijo šolsko leto z javnim nastopom posameznih učencev dne 29. t. m. v dvorani Central-Bio (Corso Verdi). Nastopili bodo učenci violinskega in klavirskega oddelka ter godalni kvartet. Nastop prične ob 10. uri predpoldne. Vstopnine ni; sporedi se bodo prodajali po 10 vin.

Deželni šolski svet je imel danes sejo v Gorici.

Opozarjamo na redni občni zbor »Trgovsko-obrtno zadruga« v likvidaciji, ki se vrši jutri ob 9. uri zjutraj.

Umrli je v tukajšnji bolnišnici 66 letni Ivan Silič, učitelj jezikov doma iz goriške okolice. Bival je zadnji čas v Ronkih. Večji del svojega življenja je prebil v Ameriki.

Dijaški koncert. — Danes zvečer ob 8 $\frac{1}{2}$ uri priredijo goriški dijaki v Trgovskem domu koncert v prid tukajšnji slovenski gimnaziji. Dijaški zbor vodi tov. Kogoj, ki prvič samostojno stopi v javnost. Že kratak pregled programa nam priča, da je sestavljen z okusom in nam obeta celoten umetniški vtis. Žoleti bi bilo, da se napolni dvorana, kakor malokdaj, zlasti še, ko gre za ustanovitev knjižnice narodnega šolskega zavoda. — Vspored: 1. Dijaški zbor: a) O. Dev: »Kvišku plava«. b) J. Prochazka: »Vabilo«. c) V. Mirk: »Katrlica«. 2. Klavir (šestošolec M. Kogoj): a) Rachmaninoff: »Prélude«. b) A. Lajovic: »Sanjarija«. c) M. Reger: »Elegie«. 3. Bariton-solo (učiteljskišnik M. Šimenc): a) R. Savin: »Predsmrtnica«. b) Dr. G. Krek: »Prošnja«. c) M. Kogoj: »Stopil sem na tle njive«. 4. Dijaški zbor: a) »Kako bom ljubila?« Slov. nar. b) »Mi smo pravi vinski bratje«. Slov. nar. c) »Oj dekle, kaj s' tak' žalostno?« Slov. nar. d) »Pesem mornarjev«. Novogrška nar. e) »Hrepenenje«. Švedska nar. 5. Klavir (M. Kogoj): a) Chopin: »Prélude«. b) M. Kogoj: »Tebi«. c) M. Kogoj: »Poslednji žarki«. 6. Dijaški zbor: a) G. Prochazka: »Moravska narodna«. b) Dr. A. Schwab: »Večer na morju«. c) O. Dev: »Se ena«.

Vstopnina: Za osebo s sedežem v prvih treh vrstah 2 K 40 v, v 4., 5. in 6. vrsti 1 K 60 v, v naslednjih vrstah 1 K, stojšča 60 v, za diake 40 v, sedeži na balkonu po 1 K 20 v. Čisti dobiček je namenjen za nakup knjig ubogim učencem slovenske gimnazije.

Za Narodni muzej je daroval g. Jos. Babič, učitelj z Vrha sv. Mihaela kot 33. dar: 1. 12 bakrenih novcev, 2. Evangelia inu Lystovi iz l. 1730, 3. Schiller, Aesthetische und philosophische Miscellen, 4. Krščansko-Katoliški Nauk iz l. 1834, 5. Naukapolne pripovedi za slovensko mladost l. 1844, 6. Der Verein wider Tierquälerei, 7. Ceni storici di Barhana, 8. Calendario della i. c. società agraria di Gorizia l. 1863, 9. Notice Historique sur le Sanctuaire de Laghett, 100. Prejeris di Lucinis, 11. Kosec, Kršansko-Katoliško pravoslovje, 12. Rudež, Gluhonemi.

III. zvezek Novih Akordov prinese življenjepis Josipa Kocijančiča po podatkih g.d. r. Ferjančiča in drugih. Tudi pisma, katera je pisal pokojnik g. c. kr. notarju Ignaciju Gruntarju v Ribnici, bodo natisnjena. Ker so ta pisma skrajno zanimiva, naj si jih vsakdo prečita. G. c. kr. notarja pa prosimo, naj jih prepusti Narodnemu muzeju. — Odbor.

Loterijski odbor efektne loterije v prid slovenskim upodabljalnim umetnikom uljudno prosi, da imetelji srečk omenjene loterije blagovolijo najkasneje do 1. julija t. l. opoldne odposlati skupiček za prodane srečke in pa dotlej vrniti neprodane srečke.

Stariši, ki daste svoje otroke v gimnazijo, upišite jih v slovenske oddelke!

Slovanskim civilnim inženjerjem in civilnim geometrom na Primorskem, Kranjskem in v Dalmaciji. — V očigled prvih volitev v inženersko komoro sem si dovolil dne 22. t. m. pisмено vabiti vse one cenjene kolege s Primorske, Kranjske in Dalmacije, od katerih pričakujem, da se

vpisujejo v slovansko narodnostno sekcijo inženerske komore, na kolegijalni sestanek na 6. julija t. l. v zgornji restavracijski prostor Narodnega Doma v Trstu. Ker pa nekatera moja pisma niso našla cenjenih naslovlencev, vabim vse interesente tem potom še enkrat z izrecno prošnjo, da se tega sestanka zanesljivo udeležijo, ker ima ta sestanek nalogo določiti smer našemu delu v komori. Opozarjam predvsem na to, da bo prva in glavna naloga bodoče komore, da si ustvari pravičen poslovnik. Iz tega vprašanja rezultira vsepolno detajljev, ki morajo biti dobro premišljeni, ako nočemo, da se zanesemo v to tehnično korporacijo spori, ki bi ji utegnili uničiti ugled in vzeti oni resni in važni pomen, ki ga mora imeti; da izpolni naše stanovske želje. Stališče slovanske sekcije v komori ne bo neugodno, ako bomo poslali vanjo dobro delegacijo. Vse okolnosti kažejo na to, da bomo lahko decisivno vplivali na uravnanje anarhističnih razmer v izvrševanju tehničnega dela v naših kronvinah; zato pa je treba solidarnosti! V trdni nadi, da se vsi cenjeni kolegi zavedate važnosti in pomena te naše nove institucije in da ste pripravljeni vsi do zadnjega odločno nastopiti proti vsakomur, ki bi hotel poizkusiti nastopiti z malenkostnimi nacionalnimi izzivjanji proti našim stanovskim interesom ter da se vsi odzovete mojemu povabilu, beležim z odličnim spoštovanjem Ing. D. Gustinčič.

Laška zagrizenost. — Pred par dnevi sem bil klican k telefonu in ko sem vprašal, kdo je tam in česa želi — mi odgovori dotičnik non capisco quella lingua ortodossa. Slučaj je bil ta: tvrdka Nador Ric., trgovina z lesom na Tržaški cesti št. 8, je hotela govoriti z nekom po telefonu. Centrala jo je pomotoma zvezala z našo številko. Dotičnik, ki je bil pri telefonu, mora biti kak laški prenapetež, ker drugače bi odgovoril na vprašanje — bodisi tudi v italjanskem jeziku — tako, kakor se spodobi sinovom 2000-letne kulture. Našim ljudem priporočamo prav toplo tega prenapeteža in svetujem mu, da se vdrugič vede vsaj tako, kakor se vedejo »ortodossi«.

Razpis natečaja. — Pri deželnem odboru v Gorici je razpisano mesto ravnatelja (oskrbnika) urada za vnovčevanje živine. Prosilci morajo dokazati, da so tehnično in trgovsko zadostno podkovani in da so zmožni deželnih jezikov. Prošnje, opremljene s potrebnimi listinami, naj se vložijo na deželni odbor do 15. julija t. l. Natančnejša pojasnila se dobijo pri tajništvu deželnega odbora. Deželni odbor.

Posebni vlak v Divačo 6. julija t. l. — Povodom janske veselice, ki se bo vršila v Škocijanu 6. julija t. l. bo vozil na ta dan posebni vlak iz Trsta c. kr. d. ž. v Divačo. Posebni vlak odpelje iz Trsta c. kr. d. ž. ob 9 uri 48 min. dopoldne in pride v Divačo ob 11. uri 06 min. dopoldne. Za ta posebni vlak se bodo izdajali za nedeljske vlake števil. 222/322 veljavni znižani povratni vozniki listki na Rodik in Divačo pod pogojem da se pelje na povratku v Trst c. kr. d. ž. izključno z vlakoma števil. 321/221 (iz Divače ob 8 uri 5 min. zvečer, prihod v Trst c. kr. d. ž. ob 9 uri 41 min. po noči). Če se na povratku ne pelje z nedeljskim in prazniškim vlakom iz Divače v Trst c. kr. d. ž., ampak s kakim drugim vlakom, zgubi kupljeni returnni vozniki listek na povratek popolnoma svojo veljavo. Doplačilo na podlagi teh povratnih listkov za rabo drugih vlakov ni dopustno in se mora v tem slučaju kupiti od povratne postaje nove listke.

Podv lak se je vrzel, kakor smo poročali v torek neki človek, in sicer pri Rubiiah. Oni človek se piše Weis, je doma iz Požuna, star nad 50 let. Vlak ga pa ni povozil, marveč ga je stroj pahnil v stran. Težko ranjenega so pripeljali Weisa v goriško bolnišnico; njegovo stanje je tako, da ni upati, da okreva.

Gregl zmačal pri Adria dirki na Dunaju. — V nedeljo, dne 22. junija se je vršila na Dunaju kofesarska dirka Adria; h kateri se je prijavilo 72 dirkačev. Zmačal je Fran Gregl, ki je prevozil progo Dunaj-Bрно-Dunaj, 280 km. ob dežju v 10 urah 34'23". — Gregl je štalerski Slovec, rodom z Brežic. Biva v Zagrebu, od jeseni je pa pri vojakih v Krmini. Lani je dobil pri poskusni dirki za olimpijske igre v Budimpešti ogrsko prvenstvo. Le-

tos je bil prvi pri dirki okoli goriškega Krasa in Gradec-Maribor-Gradec.

Žaljenja veličanstva je obdolžen italijanski podanik Luigi Onella. Žaljenje je zakrivil v Červinjanu. Nahaja se v zaporih v Gorici.

Častno kolajno za 40-letno zvesto službovanje je dobil cerkovnik Lovrenc Gomišček v Podgori.

Alpska avtomobilska tekma. — V četrtek pop. so tekli skozi Gorico avtomobilski alpske tekme proti Trstu. Od 47 upisanih jih je prišlo v Trst 34. Danes jutraj so odšli iz Trsta v Istro do Lupo-glave, čez Učogorjo, Matulje, Bistrico pridejo v Vipavo in danes popoldne skozi Gorico, Sv. Lucijo, Škofjoloko, čez Ljubelj v Celovec. To je šesti dan tekme; pretekli so 389,6 km.

Narodna Čitalnica »Balkan« v Gorici naznanja, da je glavarstvo prepovedalo veselico dne 13. 7. t. l., vsled česar se je ista prenesla na dan 3. avgusta t. l. Odbor.

Narodna Čitalnica »Balkan« v Gorici se udeležijo korporativno veselice bratskega društva »Prešeren« v Št. Petru dne 29. t. m. Zbirališče v društvenih prostorih na Tržaški cesti. Odhod ob 5. uri pop. Pri-dite vsi!

Priporočila se, pod novim vodstvom, na novo urejeni hotel »Pri Zlatem Jelenu« Istotam se sprejemajo abonenti po dogovoru po zelo nizkih cenah.

Važno živežno in kuhinjsko vprašanje je že od nekdaj, alko sta meso in zelenjava kot vsakdanja hrana človeškemu telesu koristna. Nekateri dajo prednost lahko prebavni rastlinski hrani, drugi zopet postavljajo v svoj vsakdanji jedilni list zlasti mesno jed. Vendar so pristaši obeh smeri v eni točki edini, da telesu nikoli ni mogoče »dovesti dovolj lahke« prebavnih rednih in užitnih snovi ob absolutni neškodljivosti jestvin, da se ohrani za delo zmožno. Temu dejstvu se ima tudi že 23 let dobro znana Kathreinerjeva Kneippova sladna kava zalivaliti, da je tako zelo razširjena. Prve avtoritete so izjavile, da ni bolj zdrave pijače kakor je »Kathreinerjeva«. Če se vpoštevata, da je ta kavina specialiteta s posebnim »Kathreinerjevim« postopanjem zadobila aromatični okus zrnate kave in je poleg tega prav poceni, je razumljivo, zakaj izkušene gospodinje pri nakupu izrecno zahtevajo pristno Kathreinerjevo.

Odprti lekarni. — Jutri popoldne boste odprti v Gorici lekarni Liberi-Pontoni. V teh dveh lekarnah bo tudi ponočna služba v času od 29. t. m. do 6. julija.

Domača politika.

Najboljši prijatelji ga zapuščajo. — Med zastopniki nove struje v vodstvu S. L. S. se nahaja tudi črniški dekan Ivan Murovec. Dekan Murovec je bil svoj čas jako dober prijatelj Gregorčičev in zvest njegov pristaš; kar oboževal je včasih dr. Gregorčiča. Sedaj vidimo dekana Murovca v vrstah nove struje, ostro proti Gregorčiču obrnjene. Je pač sprevidel dekan Murovec, kako nesrečna za goriške Slovence je Gregorčičeva politika!

Za-topstvo S. L. S. v deželnem odboru se mora nadomestiti z drugima odbornikoma! Tako zahtevajo novostrojari, tako zahtevo so bili predložili vodstvu klerikalne stranke. Prav imajo! Berbuč in Stepančič sta slaba deželna odbornika; no, Stepančič je za spoznanje »boljši« od Berbuča, ki hoče imeti vse lepo po »starem«, kakor je hotel Pajer. Kaj to, če deželni odbornik ne ve skoro nič, kaj se godi pravzaprav v deželnem odboru, kaj to, če ne more dati strankam pojasnil, saj so ljudje potrpežljivi in ko odidejo, se poišče njihova utega in jim da kedar po neješnih tolažbah, da se že reši ugodno njihova stvar. Kdo bo pa tudi resnično govoril strankam? In Berbuč in Stepančič se se sama med seboj ne razumeta. Berbuč je jezen na Stepančiča in zahteva, naj da mir v deželni hiši, molči in sedi in reši to, kar mu predloži Pettarin; za drugo se nima brigati. Ni s'oglašča med njima — kakó naj bodo potem dobro zastopali slovenski interesi v deželnem odboru? Znaša pa je tudi še sodba dr. Gregorčiča o Berbučevih sposobnostih za odborniško mesto. Zato je

opravičena zahteva: proč s slabimi zastopniki slovenskih interesov v deželni odbor! Sedaj vlada deželni odbor Pettarin in Berbuč pravi: »Dobro Pettarin, taku si fa.«

Kje so frakarji? — To vprašanje je sedaj rešeno. Včasih je »Prim. list« trdil, da so v naprednih vrstah v Gorici frakarji. Ali frakarji so v resnici v novi struji S. L. S. Novostrujarji so pravi frakarji. Tako pravi »Prim. list«. On jih že pozna. In ti frakarji ponujajo slovenskemu ljudstvu na Goriškem iz poslanca..... »nekega zdravnika dr. Breclja.« Tako namreč piše »Prim. list«. Res, velika je predrznost teh novostrujarskih frakarjev!

Neusmiljeno početje z dr. Brecljem. — »Prim. list« je silno obdelal g. dr. Breclja. Neusmiljeno delajo z njim, ki je pri usmiljenih bratih. Niti v Gorici ga ne morejo več trpeti, marveč podijo ga čez Hubelj v Žapuže, pa kaj le v Žapuže, na Triglav bo moral, na Triglav ga podi dr. Gregorčič. In na Triglavu si mora dr. Breclj izstresti sršene. Tako namreč zahteva »Prim. list«. V fraku pojde na Triglav in sršene iztrese iz sebe. To bo prizor — za Gregorčiča! Da le nanj ne prileti in ga ne piči kak Brecljev sršen!

Koliko kilometrov je kedo doma od Gorice — to je sedaj najvažnejše vprašanje v S. L. S. Dr. Gregorčič podi Breclja čez Hubelj, dr. Breclj pa pravi v Novem Času, da on je komaj 27 km od Gorice doma, dr. Gregorčič pa še enkrat toliko. Torej naj gre dr. G. iz Gorice. Kam? Na Matajur ali na Triglav? O sršenih mu njima nič povedati dr. Breclj?!

Fon in Grgič. — V obeh listah kandidatov, v starostrujarski in novostrujarski, se nahajata poslanec Fon in župan Velikodolski Grgič. Kaj sta torej: ali sta starostrujarja ali novostrujarja? Grgič je bil navzoč tudi na shodi novostrujarjev, kjer so obsodili Gregorčiča — ki je postavil Grgiča za kandidata. Previdnega Fona ni bilo poleg. Kaj napravi Gregorčič? Ali ju pritegne s posebno izjavo v staro strujo ali ju vrže iz liste svojih kandidatov? Aut — aut!

»50 let za Kranjci!« — Hudo obsodbo je izrekel dr. Breclj o Goričanih: da so 50 let za Kranjci. Mi verjamemo starostrujarjem, da je dr. Breclj to izustil. 50 let za Kranjci! Novi Čas to deloma priznava pa vali krivdo na »voditelje, na Gregorčiča. O Breclju pa pravi »Prim. list«, da on misli, da je poslan za rešitelja in vzgojitelja goriških Slovencev. — Dr. Breclj hoče spraviti Goričane na isto stopnjo kot so Kranjci. Ali Goričani smo 50 let za Kranjci. Trdo bo to delo. Ko se mu to posreči, nas spravi za 50 let naprej! 50 let pred Kranjci. To se lepo sliši. Kdor ima take ramene, naj bo pozdravljen med nami! Živel novi rešitelj in vzgojitelj goriških Slovencev!

Kmete za norca imeti — za to je sedaj ugoden čas. In klerikalni razkolniki jih imajo za norca letos z dveh strani, s stare in nove. Na zborovanju »pri treh kronah« v Gorici so bili kmetje, ki ni od daleč ne vedo, kaj je to: nova struja in stara struja. Po poti se marsikateri trav ugibal, h katerim »strojarjem« ga pravzaprav peljejo!

Finšer. Rozina. Trgovsko-obrtna. — Tudi Finšer in Rozina naj pomagata klerikalcem. In Trgovsko-obrtna v glavnem. Ali pri volitvah ne gre za gospodarstvo T. o. marveč za deželno gospodarstvo, in to je bilo tako katastrofalno za našo deželo, da to priznavajo sedaj tudi v vrstah klerikalne stranke. Trgovsko-obrtna ne postavlja kandidatov: kaj torej jo vlačijo sem na volilno polje! Može, ki so gospodarili v njej, so stopili s političnega pozorišča, kaj torej hočejo s T. o. z. v volilni borbi? Samo to: da bi odvrnili pozornost od katastrofalnega dež. gospodarstva kam drugam. Ali le ostanimo pri deželnem gospodarstvu. To spada na volilno torišče! Le sem z dr. Gregorčičem in Berbučem, da povesta, zakaj sta tako zankoma gospodarila v deželni hiši! — Kar se tiče Finšerja in Rozine, nismo imeli mi z njima nikakih stikov. Za dejanja, katerih sta obtožena, sta odgovorna ona dva in tisti, ki so bili nad njima, ne pa kaka stranka! To nas nič ne briga. Pri bitimoramo, da je dokazano po neverjenju tudi iz časa, odkar vlada v kraljevem šolskem svetu v Gorici dr. Pavlin, eksponent klerikalne stranke!

Z »liberalci« še vedno operirajo po Novem Času. — Novi Čas pisari o »liberalcih«, ki postavljajo kandidate, o »liberalcih«, ki delajo to in ono. »Soča« mu je liberalna, vse je liberalno, kar je na naši strani. Nasproti temu rečemo to-le: Naš list, ko je prešel v last Družbe, je jasno preciziral svoje smotre. Politično društvo naše je objavilo svoja pravila, iz katerih se zrcalijo njega nameni. Mi nismo liberalci, liberalne stranke ni nikake na Goriškem — Novi Čas operira z liberalci le v svoje nečedne namene, da bi oplasil volilce. Liberalcev ni pri nas — liberalce naj išče Novi Čas v stari struji S. L. S.!

»Kdo bo plačal onih 150.000 K, ki manjkajo v kasi,« vprašuje »Gorica« z dne 21. junija. Vprašanju je dala tak odgovor: »Ali ne ravno naš kmet v Goriškem okraju.« Na to vprašanje in na tak odgovor naj sledi to pojasnilo. Nestrpno pričakujemo obravnave pred kompetentno oblastnijo t. j. pred porotno sodnijo. Tam se zadeva vsestransko pojasni, da ne bode več strahila po deželi. Od gotove strani se trdi, da primanjkljaja ne bode plačal ravno naš kmet, ampak naše učiteljstvo. Kako pa to? Čujte, ljudje božji! Modra glava jo je stuhtala in sicer ona glava, ki moli kakor prazen klas na njivi tako visoko v okrajnem šolskem svetu v Gorici; vsakdo v deželi jo dobro pozna. Tako-le jo je stuhtala: V okraju se je bila upeljala draginska doklada za potrebnejše učiteljsko osebje v znesku 10 tisoč kron. Primanjkljaj, katerega ni zakrivilo učiteljstvo, naj plača pa ono in sicer tako, da se mu je vzelo že za tekoče leto 5 tisoč kron; t. j. postavka se je že za letos znižala na polovico. Tako in podobno se bode postopalo toliko časa, dokler ne bode pokrit primanjkljaj, katerega ni zakrivilo učiteljstvo. Ono naj bode tisto jagnje, ki nosi grehe drugih. Po kateri morali se postopa? To je krivica, ki kliče po maščevanju!

Novostrujarska okrožnica proti dr. Gregorčiču. — Novostrujarji so pred kratkim časom razposlali po deželi na svoje somišljenike okrožnico, drobno pisano na treh straneh velike pisemske oblike, naperjeno proti dr. Gregorčiču. »Gorica« pravi, da dožijo dr. Gregorčiča raznih političnih grehov iz preteklih, sedanjih in deloma bodočih časov. — Že imogoče, da tudi bodočih, ker v novem deželnem zboru se on zveže zopet z laškimi liberalci, ako pride vanj dosti njegovih kandidatov. In potem bi se množili Gregorčičevi politični grehi. — Včasih je samo »Soča« naštevala Gregorčiču politične grehe, sedaj jih vidijo že tudi v vrstah S. L. S. same. »Soča« je vsekakor pomagala k spoznanju velikih Gregorčičevih političnih grehov tudi v klerikalnih vrstah.

Kako je sestavljeno vodstvo S. L. S. na Goriškem? — Vodstvo šteje 10 članov: dr. Gregorčič, prof. Ivan Berbuč, župnik Blaž Grča, prof. Andrej Ipavec, posestnik Miha Marinič, ti so starostrujarji; vikar Jože Abram, primarij dr. Breclj, svečar Jernej Kopač, dekan Murovec, ti so novostrujarji. »Gorica« pravi, da v vodstvu S. L. S. ni edinstva. Zato pa mora biti tu posredovalec med obema strujama, in ta je: poslanec Fon!

»Gorica« o »orlih.« — »Gorica« pripoveduje, da so dobili »orli« v Gorici pred 4 leti preddvorano v »Centralu« v najem za telovadbo. Prihajali so in odhajali, kadar so hoteli, ko je bilo treba plačati najemnino »Centralni posojilnici«, pa ni bilo denarja. »Centralna« je čakala in čakala, ali denarja od nikoder. Za razsvetljavo so porabili na mesec do 30 K. Kdo bo plačal? »Centralna« je morala plačati, »orlič« niso hoteli nič plačati. Tako je bilo mesece in mesece in več let zaporedoma. »Orli« so delali v preddvorani in »dvorani« kar so hoteli, pobili so dantes šipe, jutri svetilko, polomili vrata itd. Stroškov vedno več, plačila nobenega. — In tako se je zgodilo, da je »Centralna« nekega lepega dne vrgla »orle« izpod svoje strehe. Novostrujarji so radi tega strašno hudi na starostrujarske gospodarje pri Centralni in pripovedujejo po deželi, kako so starostrujarji ven vrgli iz »Centrala« novostrujarske orlič!

Narodna obramba.

Moška in ženska podružnica Ciril-Metodove družbe v Gorici priredi kakor že naznanjeno v soboto, dne 5. julija Ciril-Metodov večer v prostorih pri »zlatem jelenu« v Gorici. Začetek ob 8. uri zvečer. Na vzporedju je petje raznih slov. pevskih društev, koncert vojaške godbe, cvetlični semenj, prosta zabava itd. itd. Vstopnina 50 vin. Naše vrle gg. odbornice so si nadele to hvaležno nalogo, da bodo nudile slav. občinstvu najrazličnejše pecivo in sicer za prav cen denar. Vse one prijateljice te naše prepotrebne družbe, ki mislijo kaj podariti, se uljudno obvešča, da sprejema vsakovrstno pecivo, cvetlice itd. g. predsednica Marija Kopač, Gosposka ul. 25. —

DOPISI.

Iz ajdovskega okraja.

V. Sv. Križu se je vršila dne 15. t. m. slavnost šolske mladine po objavljenem vsopredju točno in gladko, kar je treba posebnopovdarjati pri takem nastopu. Na okinčanem grajskem dvorišču je bilo vse v zastavah, katere je posodilo naše županstvo. Oder je posodilo domače »Bratno društvo« in C. M. podružnica, zaveso pa društvo »Edinost« v Ajdovščini. Vsem tem, kakor tudi drugim, ki so na kak način pripomogli, da se je slavnost izvršila tako v redu, se izreka lepa zahvala. Vspored, obsegajoč dvajset točk, je izvajala šolska mladina v polno zadovoljnost nad 3 ure z vso neumornostjo pod vodstvom in sodelovanjem, spremljevanjem na glasovirju neutrudnega učitelja Leopolda Paljka. Vdeležba je bila res mnogobrojna in sicer polnoštevilna iz domače občine, (ako ne štejemo par zagrizencev); častno so se odzvale sosednje občine, posebno Brje, od koder je krajni šolski svet s šol. voditeljem g. Možino privedel nad 60 učenecv in učenk, da so se udeležili mladinske veselice, kakršnih se vidi le redkoma. Na malo katerej slavnosti se vidi toliko gg. učiteljev od blizu in daleč, n. pr. iz Solkana, Dornberga, Vogrskega itd. Izvrševanje vsopredja je motilo nekoliko le dvoje in sicer burja, ki je precej pihala in pa prevelika radovednost mnogobrojnega občinstva. Nastopivša mladina je žela vsestransko priznanje in pohvalo. O posameznih točkah ne bomo govorili, ker bi bilo ponočilo predolgo. Omenjamo le na sploh, da so orlozi lepo deklamovali, še lepše igrali, a najlepše peli in telovadili. Tudi gmotni aspeh je bil lep kljub nizki vstopnini; s preplačili so se odlikovale družine gg. Mrevljeto. Gospica Valičeva in Bonetova sta pripomogli tudi h gmotnemu uspehu. Hvala jim! G. učitelj Leopold Paljk je pokazal, kaj zmora večšak z obilnim trudom; nele starši, ampak tudi splošno se mu je izražalo priznanje, ki ga je zaslužil v polni meri. Le tako naprej v blagor naši mladini!

Gospodarske vesti.

Avtomobilska poštna zveza Gorica, Vipava, Postojna, ki se otvori s 1. julijem t. l. je v vsakem oziru velike važnosti za razvoj obrti in trgovine in za pomnožitev tujskega prometa. Redna avtomobilska vožnja je znamenit in potreben napredek, ki zelo povzdigne ves promet v Vipavskem, gospodarsko močnem in razvitem okraju. Avtomobil bode odhajal iz Postojne in Gorice jutraj ob 6. uri in popoldne ob 4. uri. Prihajal pa bode v Postojno in Gorico dopoldne ob 10. uri in zvečer ob 8. uri. Križišče avtomobilov bode Vipava, kamor bodo prihajali avtomobili dopoldne in popoldne ob 6. uri.

Živinski trg. — V četrtek je bilo na žvinskem trgu v Gorici 355 glav goveje živine in 420 prešičev.

Svilodni trg. — Do včeraj je bilo tehtanih svilodov 7071 kg; povprečna cena K 3.44.

Sokolski vestnik.

Telovadno društvo »Sokol« v Gorici se udeleži zleta T. S. Ž. na Opčine ter se odpelje ob 12'07 m z drž. kolodvora. Odhbor pozivlja vse člane, da se istega v največjem številu udeleže. — Na zdar!

Goriški Sokol je imel v torek jako dobro obiskan živahen izredni občni zbor.

Šlo je za prodajo zemljišča, kupljenega za Sokolski Dom. Ogromna večina je sklenila, da se onega zemljišča ne proda.

Zlet T. S. Ž. na Opčinah. — Jutri se vrši ta veliki dan, praznik vseh Sokolov, tudi kot proslava zmage tržaških Slovencev. Vsi, ki Sokolstvo ljubijo, naj se tega manifesta jadranskih Sokolov udeleže. Tam bodo videli vspehe vstrajnega in smotrenega sokolskega dela, tam bodo videli uzorce! Tam bodo videli jasno cilj, smer in metodo! Na zdar!

Kolesarska zveza.

Kolesarsko društvo »Danica« v Gorici priredi prenešeno slavnost in tombolo na 20. julija t. l. s še obširnejšim programom ter društveno cestno dirko Ronki-Gorica in prvokrat priredi ženski oddelek cestno dirko Miren-Gorica. Prodane karte za tombolo so veljavne za gori navedeni dan. Natančen program prireditve se v kratkem objavi.

Razne vesti.

Črne koze na Reki. — Reka 27. Včeraj zvečer sta v neposredni bližini epidemične bolnice zopet dve osebi oboleli za črnimi kozami.

Državnih uslužbencev je v Avstriji 403.351. Plače njihove znašajo na leto 1010 milijonov; torej več nego tretjina vseh državnih dohodkov!

Dva avtomobila sta trčila na Seme-ringu drug v drugega. V enem je bil trgovec Watzel z Dunaja, v drugem neki Brigeman iz Berolina. Zgodilo se je to vsled krivde Brigemanove, ki se je po navadi v Nemčiji obrnil na desno. Gospa Brigemanova in šofer sta težko poškodovana.

Brez dopusta. — Iz Celovca poročajo, da je poštnim uradnikom vsled velikih upravnih stroškov odvzet dopust za leto. Kdor hoče na dopust, mora dati namestnika in ga sam plačati.

Škoda v srbskem gospodarstvu vsled vojne. — Kakor poročajo iz Beograda, srbsko poljedelstvo ni trpelo mnogo vsled vojne. Iz onih delavcev, ki so ostali doma, so bile organizovane leteče kolone, ki so obdelovale opuščena polja. Najmanj je posejane do 70 odstotkov za leto 1913, samo največ je namestil pšenico sink, skladišča pa imajo dovolj zaloge, tako da ne bo zmanjkalo kruha. Seveda se ne smejo odvažati večje količine. Hujše je prizadeta živina. Do 80000 goved se je porabilo v vojni, od teh jih je poginilo 20.000. No, mesa ne manjka, ker je na razpolago v deželi mnogo svinj. Industrija je trpela močnejše, ali v Srbiji je še malo tovarn. Dve predilnici v Beogradu zaposlujeta samo ženske. Klavnice so morale najeti vnanje delavce. Največja gospodarska škoda obstoji v tem, ker se je izgubilo mnogo ljudi. **Od prebivalstva 3 milijonov je gotovo 42.000 ljudi ali skoro jeden in pol od sto ubitih in ranjenih.** Financijelno je Srbija srečno prebila vojno, **akopprav je oskrhovanje vojske stalo od 13. septembra 700.000 do 800.000 frankov na dan ali v vsem skupaj 180 milijonov frankov.** Vse se je izplačalo in navzlic temu je zlato narodne banke, okoli 80 milijonov frankov, ostalo nedotaknjeno. Srbija je bila pripravljena za vojno in je v ta namen zbrala denar. Prebitki monopola za zadnja štiri leta so znašali okoli 60 milijonov frankov; tako je bilo z gotovino v blagajnah za vojno na razpolaganje 150 milijonov. Uprava fondov je prepustila državi 18 milijonov frankov, katere je vzela v Parizu. Nadalje je dobila Srbija v aprilu 1913, posojilo 40 milijonov frankov od pariške grupe francosko-srbske banke. Končno dohaja še redni proračunski kredit vojne-ga ministerstva 30 milijonov in 144 milijonov frankov, katere je odobrila skupščina kot izredni kredit.

Ženitna ponudba.

Uradnik IX. pl. r. in hišni posestnik, vdovec, 40 let star, z otroci, bi se takoj poročil z gospodično ali vdovo s premoženjem.

Samo resne ponudbe s sliko naj se dpošljeje na upravništvo »Soča« pod šifro »Resnost 1913«.

„FIRMIT“.

(Asbest - cementni skriljavec).

(Dalje.)

Barvna vstrajnost umetnega skriljevca.

Umetni skriljavec (asbest-cementni skriljavec) je postal dandanes že obče priljubljen material za pokrivanje streh. Razširil se je pa tako naglo radi tega, ker se njegova uporaba dobro izplačuje.

Prednosti, ki jih nudi z umetnim skriljcem pokrita streha, so povsod dobro znane in razni časniki so jih že po vrednosti ocenili v obširnih člankih.

Kdorkoli izbira material za pokrivanje streh, poloti se najraje umetnega skriljevca, ker je varen proti nevihtam, nepredoren, lahek, slabo prevaja gorkoto in ne potrebuje nobenih poprav. To so pač take lastnosti, ki ga priporočajo vsakomur.

S početka je bil večji del strokovnih interesentov umetnemu skriljcu nasprotni.

Naša obrtnija pa ni počivala, dokler ni izumila novih izdelkov, s katerimi je zadovoljeno stavbarskim zahtevam.

Firmitove tovarne, zadruga z omeji. zavezo v Weissenbachu ob Triestingi (na spod. Avstrijskem), so zastavile vso svojo skrb posebno v to, da so izdelovale nasičeno barvan skriljavec, kateri trajno ohrani svojo prvotno barvo.

Do sedaj se je res godilo, da so z umetnim skriljcem krite strehe po učinku solčnih žarkov in vremenskih vplivih naglo pobledevale.

Glavni vzrok pobledevanja je asbest, ki se nahaja v površini skriljevca; on podeluje skriljcu blede lice.

Firmitove tovarne pa so uvedle tak način izdelovanja, po katerem je omenjena neprimernost odstranjena.

Kadar se izdelujejo skriljeve plošče, pazi se namreč na to, da ne ostajajo v zgornjih ploščnih plasteh asbestova vlakna (niti). S tem se doseže, da ne more asbest odločno vplivati na barvo firmitovih plošč.

Zato je tudi lahko razumeti, zakaj ne pobledeva firmitni skriljavec tako, kakor mnogo drugih izdelkov iz umetnih skriljevcev, marveč ohrani trajno svojo nasičeno barvo.

Ta okoliščina je že mnogostransko priznana in zato se je nadejati, da polagoma minejo vsi predsodki, ki jih še imajo proti umetnemu skriljcu.

Firmitni skriljavec se izdeluje v naravno sivi, črni in rdeči barvi; firmitove tovarne, zadr. z o. z. v Weissenbachu ob Triestingi, prav radi ustrezajo brezplačno z dotičnimi vzorci.

Glavna zaloga in zastopstvo za Goriško ima

G. Gregorič, v Gorici — Ozka ul. 1.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.
Tiska: »Goriška Tiskarna« A. Ost.šek (odgov. J. Fabčič).
Zalaga: Družba za izdajanje listov »Sotca« in »Primorec«.

Mail oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsestnejši se računa za vsako besedo 3 vin.
Najprejpravnostno inasertiranje za trgovce in obrtnike.
Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deseti (in celo v mestu) ulici ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Proda se 1 nov in 1 rabljen pisalni stroj pod zelo ugodnimi pogoji. Pojasnila daje upravnistvo.

Gospodična z muzikalično izobrazbo dobi v Gorici dobro in stalno službo. Kje, povz. naše upravnistvo.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem zapri

podružnico v Gosposki ulici.

Izgotovljene obleke za gospode in otroke prodajam sedaj edino le v

CORSO VERDI št. 11

(nasproti izvoznemu trgu).

Z odličnim spoštovanjem

I. Felberbaum.

Rogaški

Tempel

vrelec. Dietetična namizna pijača z obilno ogljikovo kislino. Pospešuje prebavo in izmenjavo.

Styria.

Zelo koncentriran medicinsko-vrelec, priporočljiv pri kroničnem ledvičnem kataru, sapritju, Brightovih ledvicah, vranščini, otokih, jetrni trdnosti, zlati, snovnemskih boleznih, kataris dihalnih organov.

Donati

Zdravilen vrelec največje vsebine svoje vrste. Zlasti uporaben pri kroničnem črevesnem kataru, obstopci, žolčnih kamnih, toščici, trganju, sladkovni bolezni.

Najmočnejši prirodnii vrelec magnezijo-glauberske soli.

(Zaloga: A Seppenhof - Gorica.)

Letovišče

Bohinjska - Bistrica

Bohinjsko-jezero

v Triglavskem pogorju, na progi državne železnice Ture-Adrija, 1 1/2 ure oddaljen od Gorice. **Alpska klima**, izborna voda, ugodne zveze za zlete in gorske ture. Stanovanja v gostilnah, vilah in privatnih hišah. — Zmerne cene. —

Prospekte in informacije:

Prometno društvo v Bohinjski Bistrici

Kje se kupi dobro in najceneje igotovo obleko

C. kr. priv. kroji

Strokovna krojačnica za izdelovanje oblek za vsaki stan, po najnovejšem kroju. Največja zaloga blaga in gotovih oblek.

Podpisani priporočam sl. občinstvu, da si ogleda mojo bogato zalogo. Prepriča naj se vsakdo sam, da vdobi edino v moji trgovini dobro in najceneje blago na meter, kakor tudi gotove obleke za gospode, dečke in otroke.

M. POVERAJ

Gorica, Travniki št. 5.

Kje se kupi dobro in najceneje blago na meter?

Trgovska hiša

na Gorenjskem v zelo prometnem kraju, stoječa ob križišču glavnih cest, prikladna za vsakovrstno trgovino, tudi za zasebno bivanje

214 3 **se prodaja** vsled premenitve življenjskega poklica pod lastno ceno.

Naslov pove uprava tega lista.

Slovenci!

Podpirajte in poslužujte se

Prve slovenske brivnice

v Gorici,

Gosposka ulica št. 1 (nasproti fontu).

Postrežba solidna in snažna.

Za obilen obisk se priporoča

FRAN NOVAK, brivec in lasničar.

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. I. Eržen
GORICA

Jos. Verdi tekalšče št. 37.

Umetne zobe, zlato zobovje, zlate krone, zlate mostove, zobe na kaučukove plošče, uravnavanje krivo stoječih zob. Plombe vsake vrste.

Ordinira o sojem ateljeju

od 9. ure dop. do 5. ure pop.

Čitajte v Vašo lastno korist!

V današnjih težavnih razmerah zamorete obogatiti le s srečko!

TURŠKA SREČKA je v to svrhu prva in najpriporočljivejša srečka,

ker ima šest žrebanj vsako leto,

ker znašajo glavni dobitki vsako leto

400.000, 400.000, 400.000,

200.000, 200.000, in 200.000

zlatih frankov,

ker vsaka srečka mora zadeti najmanj

400 frankov,

ker je tedaj zanjo izdan denar, varno

naložen kot v hranilnici,

POZOR! Prihodnje žrebanje se vrši 1. avg. 1913! — Glavni dobitki 400.000 frankov.

Po žrebanjih izhajajo slovenska poročila o vzdignjenih številkah!

VAŽNO! Sprejemajo se tudi priglasila k nakupu srečk avstrijske državne loterije!

Natančnejša pojasnila pošlje vsakomur brezplačno

Češke industrijske banke glavno zastopstvo v Ljubljani.

Sprejmejo se provizijski zastopniki pod ugodnimi pogoji.

212-3

Solicitatorja

praktičnega v zemljeknjižnih zadevah ter

stenografa-strojepisca

veščega slovenskega in nemškega jezika

sprejme

odvetniška pisarna Dr. Mat. Pretnerja

in dr. Frana Brnčiča v Trstu, ulica

Nuova 13, II.

Vstop in plača po dogovoru.

211-3

Nova slov. brivnica v Gorici.

Slav. občinstvu uljudno naznanjam, da sem otvoril v Gorici v **Ozki ulici št. 1** novo

higienično brivnico.

Zagotavljam točno in snažno postrežbo ter se priporočam za obilen obisk

Ludovik Coter,
brivec.

215-5

Vsakovrstne slamnike

od priprostilih do najfinejših se priporoča gosp. trgovcem in slav. občinstvu.

Cene primerno nizke.

Franc Cerar,

tovarna slamnikov

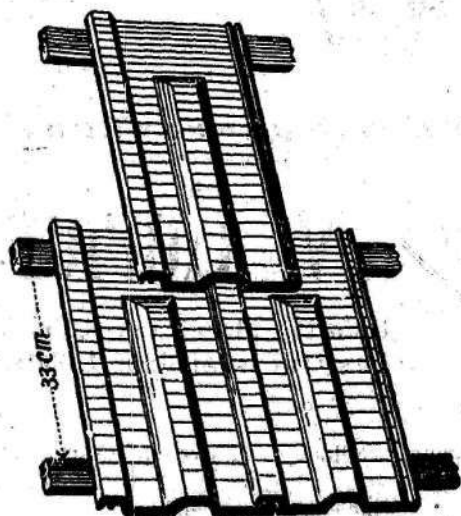
v Stob, pošta Domžale pri Ljubljani.

184-2

Krasna hiša

v koji je sedaj gostilna in trgovina, pripravna za vsako obrt, trgovino ali kavarno, na najprometnejšem kraju v Kranju na Kranjskem, se zelo ceno prodaja takoj.

Naslov pove naše upravnistvo.

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov ponudi v vsaki poljubni množini **dobro zarezani**

strešnik-zakrivač

:- s poševno obrezo in priveznim nastavkom. :-

Brez odprtih navzgor! — Streha popolnoma varna pred nevihtami!

:- Najpreprostejša, najcenejša in najtrpežnejša kritje streh sedanosti. :-

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

Spretni zastopniki se sprejmejo.

Napredek vede!

Najenergičnejše in gotovo
se zdravi sifilis s sve-
tovnim sredstvom

- IORUBIN CASILE -

Stotine zdravniških potrdil
potrjuje, da se uspešno
zdravi sifilis, uretritis,
uretritis in meh. katarji ko-
renito ozdravijo s

K. Casile. Konfeti Casile

Konfeti Casile urejajo uriniranje, ne da bi
bilo treba rabiti zelo nevarnih ovč (šiligo)
popolnoma odpravljajo in ublažujejo pečenje in
pogosto uriniranje; edini korenito ozdravijo
uretritis, uretritis, uretritis, uretritis,
mehurje katarje, kamen, nesposobnost za za-
drževanje urina, sluzaste tokove itd. — Škatlja
konfetijev Casile K 4—

Iorubin Casile, najboljšo protisifilitično in
potrivljajočo kličilno sredstvo, ki se uporablja
z uspehom proti sifilisu, anemiji, impotenci,
kostoboli, lahias, vnetju žlez, polnim madašem,
izgubi semena, polucijam, spermatoroi, sterili-
teti, neurasteniji, energičen raskrojevalec uri-
novne kisline itd. — Staklenica Iorubina Ca-
sile K 350.

Vbriganec Casile zdravi beli tok, akutne
in kronične katarje, vaginitis, uretritis, endo-
metritis, vnetje in ispad maternice itd. —
Staklenica vbriganca Casile K 350.
Kdor želi večjih pojamil, tlakovin itd. naj na-
alovi dopis na lekarno Serravallo za g. Casile
Trst, ki poda odgovor z obratno pošto sastonj
in z vsi rezervi. Priznani medicinski izdelki
CASILE se prodajajo v vseh akreditiranih lo-
karnah. — V Gorici v lekarnah Cristofoletti
in Tromba. 6-1

Udkovana pekarija in sladkarnar

Karol Draščik

v Gorici na Koru v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfi-
nejšega peciva, torte, kolače za birmance
in poroke, odlikovane velikonočne
pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje
na drobno ali v originalnih butelkah
Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogo-
brojna naročila ter obljublja solidno postrežbo
po jako zmernih cenah.

Gradbena kulturnotehnična in zemljemerska pisarna

Ing. Skoberne & Ing. D. Gustinčič

Telefon 16-81. Trst. Via Zonta 9. Telefon 16-81.

Konstruktivna, podjetniška in izvedeniška pisarna za vsa v gradbeno,
kulturnotehnično in zemljemersko stroko spadajoča dela, kakor n. pr.:
izvršitev del in načrtov za ceste, mostove, železnice, vodovode, urav-
nave voda, osuševanja in namakanja poljedelskih zemljišč, izdelovanje
geometerskih načrtov za zemljeknjižne odpise in prepise delitve skupnih
zemljišč, ponovitve meja itd.

Tehnična izvedeniška mnenja in nasveti. — Cenitve zemljišč in drugih
tehničnih predmetov. — Vedno točna izvršitev!

181-8

Anton Potatzky v Gorici

naslednik Jos. Terpin.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kapevališče niračorčnega in drobnega
blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in ševaljarje.

Svetinje. — Ročni venci. — Mašne
knjižice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posobnost:

Semena za zelenjavo, trave in detelje.

Najbolje oskrbljeno zaloga za kramarje,
krošnjarje, prodajalce po sejnih in trojih
ter na došli. 9 35-8

Glavna zaloga

Palma podpetnikov

A. Drufovka

Gorica, Raštelj 3.

Zaloga usnja.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga

oljkinega olja

prve vrste

najboljša trdka iz Istre, Dalmacije, Molfette, Bari in Nicos
a prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron — 98, 104, 112
120, 128, 136, 144, 160, 180, 200, 240

za luči po 72 vin.

Na debelo cene ugodne.

Posilja poštnine prosto na dom. Posodo se
pušča kupcu do popolne uporabe olja; po
uporabi se spet zamenja s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga
mila in sveža.

Cene zmerno.

IZIDOR NANUT

autorizovana stavbena tvrdka

v Gorici

ulica Adelaide Ristori šte. 5

se priporočata p. n. občinstvu za vsa
stavbena dela. Izdelujeta vsakovrstne
načrte, proračune in kolavdacije po
najnižjih cenah.

Ljubi moj kam
greste?

K BATJEL-U

v Gorici

Stalna ulica 2-4

po novo dvokolo, Micka po šivalni stroj, Jože po gra-
mofon in Tinče po kmet. stroj.

Tam je velika zaloga in mehanična delavnica.
Prodaja na obroke. Ceniki franko.

Lekarna Cristofoletti

v Gorici.

ŽELODČNE KAPLJICE

z znamko sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka).

Zdravilna moč teh
kapljic je neprekosljiva.
— Te kapljice **vrodišo**
redno prebavljanje,
če se jih dvakrat na dan
po jedno žličico popije.
Okrepé pokvarjeni žo-
lodec, storé, da zgine
v kratkem času omo-
tita in životna lenost (mrtevost). Te
kapljice tudi storé, da človek rajši je.

Cena steklenici 60 vin.

Cristofolettijeva pijača iz Kine

in železa, najboljši pripomoček pri
zdravljenju s trdnim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vin.

Prvo Vacuum goriško čistilno podjetje

Gorica, Via Ascoli št. 20.

Priporoča se za čiščenje novih stavb, javnih uradov, gledališč, cerkev,
šol, sanatorjev, hotelov, kavarn, restavracij itd. — Pri privatnikih:
osnaženje prahu na hišnih opravah kakor: strop, stene, preproge,
zavese, pod, oblazinjeno pohištvo, draperije, postelje itd. — Nama-
zanje in poliranje parketov ter čiščenje šip. — V shrambo se
sprejema preproge proti mesečnemu plačilu in po zelo nizkih cenah.

109-39

Posluži se s proračuni in prespekti.

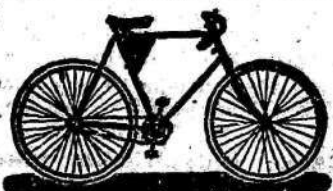

Kupujte samo dvokolesa „Gerice“ in „Alfena“,
ki so najboljši francoski sistem in najtrpežnejše
vrste bodisi za navadno rabo ali za dirke.

Šivalni stroji **Original Victoria** so najprak-
tičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsako-

vrstno šivanje in šikanje (vezenje). Stroj
teče brezšumno in je jako-trpežen.

Puške, samokrese, slamoreznice in vse v to
stroko spadajoče predmete se dobi po to-
varniški ceni pri tvrdki.

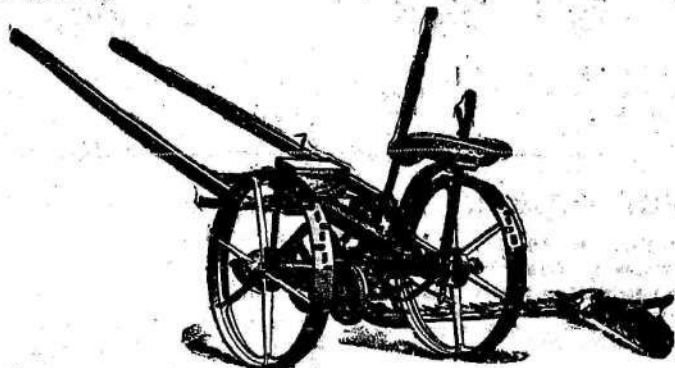

Kerševani & Čuk

GORICA, na Stalnem trgu št. 9. GORICA.

Velekorisne, za vsakega posestnika senožeti neuprljive
kosilne stroje vseh sistemov kakor: izvirne ameriške

„**DEERING**“, ki so prizneno najboljši, dalje:
„**Johnston**“, **Osborne** „**Cor-**
mick“, „**Zmaj**“ itd.

ter **grablje** in **obračalnike** za seno, čistilne in navadne mlatilnice,
slamoreznice, vrtila, motorje, stiskalnice za seno in sadje in sploh vse
druge poljedelske stroje priporoča v največji izbi ter po znano najnižjih
cenah edina domača tvrdka te stroke na Kranjskem

FR. STUPICA V LJUBLJANI

Marije Terezije cesta št. 1.

Največja zaloga orodja in železnine ter stavbnega materiala.
Krasno ilustrovani slovenski obsežni ceniki na željo vsakomur brezplačno na
razpolago.

Ljubljanska kreditna banka podružnica v Gorici

Centrala Ljubljana, podružnice: Celje, Celovec, Sarajevo, Split, Trst.

Delniška glavica K 8.000.000.
Rezervni zaklad K 1.000.000.

Vloge na knjižice po 4³/₄% v tekočem računu po dogovoru.

Nakup in prodaja vrednostnih papirjev, vseh vrst deviz-valut.

Borzna naročila.

Promese za vsa žrebanja.

Vnovčenje kuponov in izžrebanih vrednostnih papirjev.

Eskont menic.

Stavbeni krediti.

Predjumi na vrednostne papirje:

Srečke na obroke.

Sprejemanje vrednot v varstvo in oskrbovanje.

Safes.

Nakazila v inozemstvo.

Kreditna pisma.